

Roman Loth

"Motywy indyjskie w liryce Kasprowicza. Geneza i usytuowanie", Jan Tuczyński, "Pamiętnik Literacki" R.LXII (1971) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 15/43, 206

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ TUCZYŃSKI Jan: Motywy indyjskie w liryce Kasprowicza. Geneza i usytuowanie. "Pamiętnik Literacki" R. LXII: 1971 z. 3 s. 85-115.

Autor konstatuje fakt ogólnego procesu przewycięzania w modernizmie uczuciowości pesymizmu z pomocą filozofii wedydy i w związku z tym procesem zarysowuje rozwój twórczości Kasprowicza "od buddyjsko-schopenhauerowskiego pesymizmu »Hymnów« ku wedyjskiemu optymizmowi »Sawitri«, »Sity« i »Księgi ubogich«. Wskazuje na kształtowanie się u Kasprowicza uniwersalistycznego monizmu, inspirowanego przez źródła indyjskie; na udział w tym procesie organicznej estetyki Herdera; na uczuciowość nirwany, wyrażającą się u autora "Księgi ubogich" w motywach przyrody /jak np. szum drzew lub motyw płynącej wody/ i organizacji fonicznej wiersza.

BP/43

R.L.

/II/ MITERA-DOBROWOLSKA Mieczysława: Echa legendy kościuszkowskiej w "Popiołach" Żeromskiego. "Rocznik Komisji Historycznoliterackiej PAN". Kraków. R. IX:1971 s. 75-99.

Autorka podważa tezę S.Zabierowskiego /"Historia w »Popiołach«"/ głoszącą, iż Żeromski ze względu na cenzurę zrezygnował z wprowadzenia do powieści postaci Kościuszki i ograniczył się jedynie do wzmianek o uczestnictwie w powstaniu poszczególnych bohaterów. W myśl przekonania o sumienności pisarza jako historyka i o jego umiejętności posługiwania się zakonspirowanym językiem odsłania autorka kontury legendy kościuszkowskiej w wątku Piotra Olbromskiego, wskazując, iż bohater jest nie tylko nosicielem losów pokolenia współczesnego Kościuszcze, ale również duchowym portretem wodza insurekcji.

BP/43

H.F.